

Centre Republicà Català del Districte V.^e

adherit a l'Esquerra Republicana de Catalunya
HOSPITAL, 110 i 112 - BARCELONA

ANY 1

JULIOL 1932

NÚM. 4

Butlletí

SUMARI

Consell Directiu del Centre
Biblioteca
Obituari
A les dones
Consell Directiu de la Joventut
Secció d'E. P. i S.
Conferència de Font i Ferran
Secció Beneficència
Política Municipal
Bella obra

ULTRAMARINS
MIQUEL VIDAL

Carretes, 9 i Vista Alegre, 21

———— *Telèfon 19327* ————

Especialitat en pastes per a sopes
i conserves de totes menes

Servim a domicili

Tallers Gràfics Vda. R. Fabrè. — Rossal, 5

BUTLLETI

DEL

Centre Republicà Català

ANY 1

JULIOL 1932

N.º 4

Consell Directiu

No podia el Consell Directiu mancar a un dels principis del programa del nostre Partit; ara que la Constitució de la República ha reconegut a les dones tots els seus drets i deures, s'ha apresat a autoritzar (amparant-se en un dels articles dels Estatut del Centre) la formació d'una Secció Feminal al nostre casal.

Aquesta secció, que ja està constituïda, uneix un estol de companyies plenes de voluntat i ansioses de col·laborar en la nostra tasca, que és la de l'Esquerra Republicana de Catalunya.

Per tant, doncs, el Consell Directiu encoratja a totes les dones d'aquest districte i especialment a les companyes dels nostres consocios, a inscriure's al nostre Grup Feminal, puix que engrossint les fileres i preparant-se a presentar un front ben reforçat, serà la manera en què podrem vèncer les oposicions que ens volen posar al pas les escasses forces de la reacció.

Acords del Consell Directiu

Havent estat acceptades les dimissions dels socis Directius de la secció d'E. P. i S. que s'encarregaven de la publicació del Butlletí, es prengué l'acord de formar un cos de redacció del mateix, nomenant-se als companys:

(Consell Directiu) Tirs Eroles i Joan Pons.

(Per la Joventut) Ricard Altaba.

(Cultura) Joan Palomera.

(Beneficència) Eduard Lleiget.

(Grup Feminal) Estrella Cortina.

Per a evitar molèsties als socis, s'acordà que junt amb el rebut del mes de juliol, es cobri 1 pesseta que és l'import del Carnet d'identitat del Partit, el qual s'entregarà a la Secretaria.

Durant aquest mes s'han aprovat 24 propostes de socis.

Dissabte, dia 9 de juliol, a les deu de la vetlla, es celebrarà una conferència pública a càrrec del president del Consell Local de primera Ensenyança, en C. Martínez. Tractarà sobre el tema:

Necessitat, Utilitat i Orientació de l'Escola Catalana.

AVIS IMPORTANT

Es posa en coneixement de tots els socis que amb el rebut del corrent mes hi va un suplement d'una pesseta, import del Carnet de Militant, la possessió del qual és obligatòria segons el Reglament del Partit.

El soci que vulgui estampar el retrat al seu carnet, (el que ha estat declarat voluntari), pot remetre dues fotos a la Secretaria del Centre que cuidarà de formalitzar i entregar els carnets.

BAR QUIMET (a) Cal Quim

Carrer Cendra, 23

Menjars econòmics — — Vins de Martorell

Olis i Licors de les millors marques

ULTRAMARINS - COMESTIBLES FINS

LA ARGENTINA

DE

JOSEP M.ª JOVÉ

Torrefacció diària de CAFÉS

Sistema nord-americà

Sant Vicens, 24 - Telèfon 15119

BARCELONA

BIBLIOTECA

Segueix amb èxit la formació de la Biblioteca, tots els volums de la qual, ja catalogats, estan a la disposició de tots els socis.

Poden demanar-se de nou a onze cada vetlla al company Bibliotecari.

Agraïm els donatius dels socis F. Roig, pels seus tres volums enviats, com també dos de J. Martí.

Biblioteca del Centre Republicà Català

Llista de volums (continuació)

21. — *Valt Whitman*. (L'home i sa tascà), per Cebrià Montoliu.
22. — *Antologia de Poetes Catalans Moderns*, per Alexandre Plana.
23. — *Lo Geni Català*. Poema, per J. Falp i Plana. Donatiu de J. Tauler.
- 24, 25 i 26. — *Història dels moviments nacionalistes*, per A. Rovira i Virgili.
- 27 i 28. — *Resurrecció*. (Prosa) per Lleó Tolstoi. (Traducció de R. Llates i A. Maseras), donatiu de J. Enrich.
- 29 i 30. — *El Cercle Màgic*. (Novella) per J. Puig i Ferrer, donatiu de J. Enrich.

Obituari

Rebi el consoci Santiago Torruella l'expressió del nostre condol per la mort del seu pare, Joan Torruella.

A l'hora de tancar el present Butlletí, ens ha arribat la dolorosa nova del traspàs del diputat gironí, Albert Quintana i Leon.

E. R. de C. perd un home i Catalunya un dels seus més sentits defensors.

Rebi la seva família l'expressió del nostre condol.

SECCIÓ FEMINAL

A les dones

MANIFEST

La República proclamada el 14 d'abril, ha donat la mà a la humanitat femenina, i ha donat començ a la nova era.

Eleva't, dignifica't—li ha dit—feste lleis i defensa't construint i ajudant a la gran obra. Els homes de la República, volen al seu costat, dones que pensin, que tinguin el gran desig sublim d'evar-se; volent al seu costat dones vives, dones de cos, no dones sotmeses.

I va ésser-nos concedit el dret al sufragi i la facultat d'elegir i ésser elegides.

Veus ací, doncs, perquè el nucli femení s'ha format al redós del Centre Republicà Català del Districte V.è (E. R. C.).

Ens hem aplegat i us demanem a vosaltres, companyes, vulgueu venir a sumar-vos a la nostra obra, que vulgueu unir el vostre esforç individual i, per tant, moltes vegades, a l'obra colectiva de totes.

Al nostre costat que vinguin totes les que tinguin un cor català, que sentin dins ell la vergonya del baix estat collectiu a què s'ha abandonat el nostre poble, i aspirin a ésser una més a la Reconstrucció Nacional catalana que s'apropa.

Al nostre costat hi volem totes les dones, siguin d'on siguin. Totes les dones tenim els mateixos dolors, i les necessitats d'unes, les necessitats de les altres, però per damunt de tot i abans de tot, manifestem que som catalanes, racialment catalanes. Per això tenim l'avi

**Mobles Americans per a oficines,
Despatxos i similars**

MOBLES ALTABA

TALLERS, 29, 31 i 71

BARCELONA

Macià per cap i davanter nostre, i més encara estimem a totes perquè som liberals i demòcrates.

Militem dins Esquerra Republicana de Catalunya, per convicció, per la nostra pàtria i pels ideals de República i Democràcia.

Volem per Catalunya la llibertat per obrar i fer la seva voluntat i que sigui mestressa dels seus destins.

Volem República i Democràcia perquè règim Republicà és règim i govern del poble, de tots i per a tots; segons la justa dita que República és obeir governant i governar obeint, i perquè la República no caigui mai en baixeses al servei d'un home o d'uns homes, la volem Democràtica. Però encara no en tenim prou; la volem laica i socialitzant.

Heus ací el nostre programa. Ajudeu-nos, adhereiu-vos a la nostra campanya.

Per la salut moral i material dels nostres fills!

Per la nostra dignificació femenina!

Perquè l'home vegi en nosaltres uns altres semblants i no com avui que, imbuïts per una moral vexant, vegi a nosaltres uns éssers sotmesos al seu caprici.

Perquè la nostra ensenyança als infants sigui neutra, laica, gratuita i profundament catalana.

Per als nous valors femenins.

Per la nova humanitat.

Per Catalunya i l'ideal republicà:

Visca Esquerra Republicana de Catalunya!

La Junta comunica a totes les associades que ha destinat el primer divendres de cada mes per a escoltar totes les sòcies i tenir-les al corrent de les tasques empreses.

TRANSPORTS en auto-camions «Chevrolet»

Viatges per a dintre i fora de la capital

Bonaventura Gallisa

SERVEI RAPID I ACURAT

TIGRE, 8 - Telèfon 21365

BARCELONA

Consell Directiu

Un periodista madrileny i monàrquic ha escrit: “El discurs de l’Azaña ha estat una onada que arrossega la Cambra, però s’ha convertit en escuma a l’estampir-se contra una roca: la voluntat nacional!”

Sens dubte que aquesta “voluntat nacional” ha estat prou forta, te uns fonaments borbònics, el suficient forts per no cedir a Catalunya el que demana i enlloc, no de donar-nos, sinó de reconèixer els nostres llegítims drets, els catalans tindrem de contentar-nos, per ara, amb un Estatut que digui: “Catalunya es constitueix en una regió...”

Mes Catalunya continuarà la seva tasca, i si Catalunya ha fet aixecar aquesta onada que s’ha convertit en escuma, si, però ha deixat una petita platja, “Catalunya es constitueix...” on cada dia, cada hora, cada minut, unes vegades més fortes, altres vegades més fluïxes, les onades aniran fent el seu treball, engrandint la platja fins a lograr que aquesta “voluntat”, mala voluntat perquè s’oposa als desigs d’un poble, s’enderroqui perquè hagi perdut els fonaments borbònics, unitaristes que l’aguantaven i faci que damunt de la petita platja d’avui s’hi aixequi el poble gran i lliure de demà.

En la darrera Assemblea general celebrada per la Joventut resultà elegit el següent Consell Directiu:

President: Ricard Altaba.

Vice-President: Manuel Puig.

Secretari: Josep Gil.

Vice-Secretari: Joaquim Casanoves.

Caixer: Guillem Pueyo.

Comptador: Benjamí Baiget.

Vocal: Frederic Roig.

" Enric González.

" Vicents Vidal.

" Josep Cardona.

Havent dimitit els companys Baiget i González han estat substituïts per n'Armengol Jordà i en Carles Duran, respectivament.

Tenint aquest C. D. més interès que ningú en què es compleixin els reglaments, el company Gil no ocuparà el càrrec pel qual l'elegí l'Assemblea mentre no faci el temps reglamentari que pertany a la Joventut, entre tant ocuparà el càrrec d'oficial de secretaria ocupant el lloc de secretari el vice-secretari.

VAQUERIA SUISSA

DE

Vicens Fite

Carrer Aurora, 6

Barcelona

Antoni Parramon

Manya

Especialitat en la construcció d'Obres

Carrer Botella, 4 i 6

Telèfon 17620

La Joventut ha rebut una tarja del President de la Generalitat agraint la lletra de condol que li fou adreçada al seu degut temps amb motiu de la mort de la seva germana.

La Joventut s'adherí a l'homenatge que anyalment es celebra en honor del primer President de la primera República Catalana, en Pau Claris.

La Joventut celebrarà els dies 14, 15, 16 i 17 del present mes grans Festes Populars a la Plaça del Padró.

En programes apart donarem compte dels actes que es portaran a cap.

Preguem a tots els socis de la Joventut que passin per Secretaria pel millor ordre a l'èxit dels Festivals.

Cafè - Ràpid - Bar

CAFE, LICORS I APERITIUS DE TOTES MARQUES

SERVEI ACURAT

Ronda Sant Antoni, 34-Telèfon 15113- BARCELONA

JOAQUIM JUANOLA

Aviram, Ous. Caça, Dipòsits de Cervesa Damm, Glas
Gassosses «Barcelona»

Preus especials als socis

Passatge Bernardí, 26 - Telèf 11364 BARCELONA

Secció d'Estudis Polítics i Socials

Presentant per segona vegada la dimissió la Junta de la Secció d'E. P. i S. nomenada en la primera Assemblea de constitució que presidia el company Bisbal, el Consell Directiu del Centre es féu càrrec de l'actiu i passiu de la Secció, ja que els companys de la Junta dimissionària (per oblit) omittiren a la convocatòria l'elecció d'una Junta nova que havia de succeir-los.

El Consell Directiu, expressa ací el sentiment que li ha causat l'abandonament dels càrrecs, tractant-se d'uns homes que tant havien fet per al Centre i la seva obra.

En ús, doncs, de les seves atribucions, ha nomenat els companys socis següents per ocupar els càrrecs vacants, en espera que una nova Assemblea elegeixi els qui han d'ocupar els llocs definitivament.

Secretari: Josep Baus; Domènech Plà; Amadeu Aragay; Pere Comes, i Joaquim Ventalló.

Entretant, ha acordat també suspendre de cobrament els rebuts corresponents a la Secció d' E. P. i S. en espera dels acords que prengui la propera Assemblea.

FUSTES DEL PAIS DE TOTA MENA

Pi, Vern, Poll, Faig, Plàfano, Castanyer

Miquel Baltà

Travessera, 15 bis, (G.) - Tel. 70714

Barcelona

Fàbrica d'Anissats i Licors

JAUME CLARÓS

Garantizo tots els productes de la meva fabricació

Carrer Sant Vicens, 3 - Tel. 14551
(prop de la Riera Alta)

Barcelona

Conferència de Font i Ferran

17 juny 1932

El jove advocat i periodista de *L'Opinió*, Rafael Font i Ferran, donà la seva anunciada conferència al Centre, sobre el tema "Europa 1932. Política estrangera". L'acte—al quals hi assistí una nombrosa concurrència—era organitzat per la Comissió de Cultura. El presidí en senyor Palomeres.

El company Ricard Altaba féu la presentació del conferenciant, amb paraules d'afecte i elogi per a la seva persona.

Font i Ferran començà la seva dissertació remarcant l'interès que per als catalans té avui l'estudi dels grans problemes de la política estrangera. Posà de relleu la importància històrica de la Gran Guerra, que—digué—clou un etapa en la vida de les nacions. Estudià els defectes i les conseqüències que ha provocat la guerra europea, especialment la crisi moral, política i econòmica que avui ha romput tot l'equilibri internacional. Font i Ferran ahudí després la mentida dels Tractats de Pau que fan que, de fet, la guerra continuï sota una aparença de pacifisme. I parlà de la Societat de Nacions, analitzant el seu origen i les causes del seu fracàs.

El conferenciant exposà a continuació una visió sintètica de cada un dels grans països de la política europea. Analitzà la situació interior del poble francès, glossant el sentit i el significat del recent triomf de les forces d'esquerra. Estudià les causes de la difícil situació d'Alemanya, i posà de relleu tot el procés econòmic i moral que ha conduït el poble alemany a la desesperació, que ha provocat la desfeta de la democràcia i el triomf de les forces reaccionàries. Font i Ferran va remarcar a continuació els perills que per a la causa de la pau representa l'existència d'un poder imperialista i irresponsable com és el feixisme italià. Assenyalà les directrius d'isolament de la política anglesa, i la dramàtica posició d'Anglaterra que marxa, sens dubte, cap a una profunda davallada. El nostre company s'estengué encara en una sèrie de consideracions sobre els fenòmens de la revolució russa. Digué que de Rússia cal distingir dues coses: Allò que el fet rus té de gran experiència social, i allò que té de règim de força. Tota la nostra atenció d'homes que volen una transformació en l'estructura dels pobles, ha de concentrar-se en la gran experiència socialista que avui es porta a terme a les terres

de Rússia. En canvi la nostra mentalitat d'homes liberals i demòcrates ens ha de fer rebutjar els procediments dictatorials del Govern Soviètic, procediments, d'altra banda, que aplicats a Catalunya haurien d'ésser completament contraproduents.

Font i Ferran, finalment, alludí les dues esperances que resten a Europa en mig de la desfeta actual: els petits pobles i les masses obreres. Catalunya—digué—, poble petit per l'extensió però gran per la seva ambició d'universalitat i pel seu sentit liberal, ha de voler ésser un dels llenys de salvació que han d'impedir que Europa es vegi llançada a una catàstrofe definitiva. L'orador fou molt felicitat.

Consultori metge pels socis

Doctor Joan Roca, (soci del Centre)

Sant Pau, 112 (entrada per la Farmacia Xavier de Nicolau)

Visitarà als socis del Centre, gratuïtament, de 3 a 5, mitjançant la presentació del rebut del mes corrent.

Secció de Beneficència

Aquesta Secció ha organitzat un festival artístic per la vetlla del 2 de juliol, a l'objecte de conseguir cabals en destí als fins que persegueix.

No podem encara fixar el programa sota el qual es desenrotllarà la festa, però sí podem avançar que han promès la seva assistència i col·laboració desinteressada, importants elements, com són:

Mestres director i concertador:

Ramon Gorgé i Josep Vilardell.

Actors:

Rafael Calvó (consoci nostre).

Antònia Camanyes.

Joan Barajas.

Valèria Ruiz París.

Barítons:

Jaume Cànovas, Pere Font Mola i Lluís Gimeno. Tercet Clàssic de Còrda.

Mercè Garcia. Tiple còmica.

Jesús Royo. Tenor còmic.

Tenors:

Joan Riba Riba.

Carles Vives.

Antoni Miras.

Glòria Alcaraz. Tiple cantant.

El nostre bon amic, Francesc Vila, recitarà les poesies:

Homenatge al treball,	<i>Jesús.</i>
La mort d'una mare,	<i>Guimerà.</i>
El ferrer de tall,	<i>Pitarra.</i>
La veu,	<i>Codolosa.</i>

La Comissió, del Festival, organitzarà amb aquests elements valuossíssims un programa que satisfarà als nostres amics i consocis.

Donats els fins de la festa i els seus atractius, esperem l'assistència de tots els simpatitzants amb aquesta Secció.

Demaneu programes.

COLMADO

Gran assortit de Licors, Xampanyes, conserves i embotits de les millors marques i classés del país i estrangers
Almejes lates per a «bars»

CASAOLIVA

Vendes únicament al detall - Soci de la Cooperativa de queviures

Sant Pau, 107 (Bretxa) Tel. 14536

Barcelona

**Perfumeria LA REINA DE LES FLORS
DE**

FRANCESC BETRIAN

Perfums de totes marques - Gran assortit d'articles per a obsequis - Essències, Polvos, Quines i Colònies - Articles per afaitar
Bronges, Navalles, Màquines i Estisores - Objectes de manicura:
Masatges Fricot, complement de l'afaitat. Preus econòmics

Hospital, 111 - Teléfon 17285

BARCELONA

El problema de Proveïments

Parlava en un altre article, sobre tres punts que jo creia indispensables per a l'abaratiment dels queviures, però avui, voldria demostrar també que n'hi ha un altre de punt que cal enfocar amb tota valentia i és el següent: Revisar d'una manera escrupulosa els sindicats agrícoles i els pagesos que se'n diuen de nom però que de fet no ho són. Cal també, així com protestem dels intermediaris, per part dels comissionistes, també cal netejar d'una manera enèrgica els senyors que en nom d'un sindicat fan negocis fabulosos i pagesos que en llur excusa fan el mateix, i en canvi estan exents de tot pagament sense benefici pel consumidor perquè venen les viandes a iguals preus que els comissionistes i en canvi aquests omplenen les caixes Municipals o de l'Estat.

Seria convenient que la oficina d'Estadística de l'Ajuntament fes una revisió a tots els pobles de la província, comprovant quins són els pagesos veritat que cada població tingués i aleshores quan vindrien a vendre a Barcelona, tindriem la seguretat de què aquell pagès era autèntic, o bé si fos Sindicat també sabriem que eren pagesos agrupats i uns d'ells vindrien a Barcelona a vendre's els gèneres de la col·lectivitat, al revés d'ara, que alguns dels Sindicats es dediquen a comprar gènere als pagesos, cosa que no és igual a que els pagesos vinguin la seva vianda per mitjà del Sindicat, o que aquest la comprí per vendre-la per compte propi, no rebaixant el preu del menjar i en canvi no tri-

SASTRERIA ECONÓMICA

al comptat i terminis

Tomàs Garriga

Plaça del Padró, 14

butant al Municipi els drets que paguen els demés comissionistes.

Amb tot això faria un reglament de Mercat Central, rigorós, amb la qualitat dels queviures i amb el pes, tant pels comissionistes com pels pagesos i Sindicats, obligant a tots els venedors a portar un talonari de vendes, cosa que no més la practiquen actualment els assentadors i així podrien ésser controlades totes les transaccions que es farien diàriament

Doncs bé, com podria veure qui segueixi de prop l'assumpte de proveïments, que si en un altre article protestàvem dels intermediaris ara protestem també de la forma amb que es mouen certs pagesos que en tal nom viuen a Barcelona i que no tenen res a veure amb els agricultors de les comarques barcelonines.

JOAN PONS

MAGATZEMS

L'Esperança

Sastreria - Camiseria - Confeccions - Gèneres de punt

————— TAMARIT, 154 —————

Merceria EROLES

Gèneres de Punt, Perfumeria,
Bisuteria, Guanteria, Paraigües

Urgell, 184 (junt a Provença)

BARCELONA

Bella obra

Bella obra, i pràctica a l'ensem, la realitzada pel nostre digne Ajuntament en un any, malgrat les dificultats trobades per l'heretatge de les disbauxes dels passats ajuntaments i dictadura.

Jo crec que sols mirant l'obra portada a cap referent a cultura, tots els ciutadans sense distincions de cap mena, no podem menys que ratificar la nostra confiança en els que han sabut interpretar tan vivament l'interès i necessitats de nostre poble.

No obstant, aquestes proves de confiança ja són suficients; amb l'estima i voluntat amb que el poble confia els seus fills a la grand'osa obra realitzada per l'Ajuntament, fent que siguin petites i insuficients el gran nombre d'escoles obertes, per la gran pluja de sol·licitants que diàriament es presenten, per tal d'ingressar en un dels col·legis municipals oberts o per obrir.

Com a molta de gent, a mi també quan passo per davant d'un dels col·legis, com per exemple el «Grup Pere Vila» de l'Arc del Triomf, el cor se'm oprimeix al veure aquells infants en el moment d'esbarjo com jugant s'esplaien ingènuament qui sab si algun d'ells recordant el temps que han passat tancats en alguna d'aquestes escoles infectes, que per dissort encara hem de patir i que per fi se'n veuen alliberats.

Aquestes criatures, així com les que aniran beneficiant-se d'aquesta magnífica obra, reconeixeran els beneficis que la República els ha reportat i nosaltres, pares, no tindrem per menys que gravar-nos a la ment aquell 12 d'Abril que pels nostres fills i per les vinentes generacions hem treballat i defensat.

MANUEL PALOMERA

BAR I MENJARS

Ramon Bonastre

RIERA ALTA, 58 - Telèfon 21133   BARCELONA

Gran assortit d'Encenedors

Sempre últims models. Legalitzats amb segell de la República.

Unic dipositari a Catalunya dels autèntics **COLIBRÍ**

i de les peces de recanvi
pels mateixos

Assortit d'articles per a fumador
i fulles d'afaitar de les millors marques

CLINICA D'ENCENEDORS

de totes menes a la perfecció

Especialitat en els d'or i argent

Agustí Subirós

Hospital, 42, portal

BARCELONA

FABRICA DE LAMPARES

ANTONI CANUDAS

Succesor de Vda. SUÑÉ I Cia. S. L

Manufactura de tota mena d'Articles de Metall

Aurora, 25 - Telèfon 17075

BARCELONA

Repartidor de Vins

dels

HOSTALETS DE PIEROLA

classes escullides i econòmiques

Per encàrrecs al nostre conserge **F. Redó**

Joan Quintana Romans

OCULISTA - Metge de l'Hospital Clínic

Consulta de 3 a 5
Telèf. 23449

Sant Pau, 74, 1.º, 2.º

RECORDEU...

SASTRERIA FORNER

la més ben assortida en trajos a mida

Confecció immillorable

Preus limitats

Carrer HOSPITAL, 13

Telèf. 13.758

AIGUA - GAS - ELECTRICITAT

Instal·lacions i reparacions de totes menes

Isidre Fàbregas

S. Vicents, 26 - Barcelona - Telèf. 14451

TINTORERIA DE

JOSEP SUBIRÓS

Sant Ramon, 17

BARCELONA

TINTS SOLIDS - RENTATS EN SEC

RELOTGERIA

Auqué

Fundada a l'any 1865

SANT PAU, 31

(davant Mendizàbal)

Telèfon 23465

BARCELONA